

Mirjana Borucinsky
Univerza na Reki, Hrvaška

Jana Kegalj
Univerza na Reki, Hrvaška

Kolokacije v pomorski angleščini za ladijske strojnike

V angleškem jeziku so kolokacije zelo pogoste (Hill, 2000), zelo verjetno pa gre v angleščini za najobičajnejše večbesedne zveze (Lewis, 2000) in enega temeljnih sestavnih delov sporazumevalne zmožnosti (Nation, 2001). Prav zato lahko trdimo, da je poučevanje kolokacij tako pri pouku angleščine za splošne kot za specifične namene temeljnega pomena. Tudi na področju pomorske angleščine so prepoznavanje in razumevanje ter tvorba raba kolokacij bistveni elementi pouka (Cole in dr., 2007). V sodobnem poučevanju pomorske angleščine ravno učenje kolokacij (predvsem kolokacij tipa glagol + samostalnik) predstavlja enega najbolj učinkovitih načinov za bogatenje besedišča in terminologije ter pripomore k izboljšanju tekočnosti rabe angleškega jezika. Vlogo kolokacij pri učenju tujega jezika priznava tudi Skupni evropski jezikovni okvir (Svet Evrope, 2001).

Na področju pomorske angleščine za navtike sta Višan & Georgescu (2011) opravila temeljito študijo o kolokacijah in »kolokacijski zmožnosti« (Hill, 1999) na ladjah. Nasprotno pa na področju pomorske angleščine za ladijske strojnike raziskav o rabi kolokacij še nimamo. Članek zato poskuša na temelju manjšega korpusa elektronskih sporočil identificirati najpomembnejše kolokacije za področje pomorske angleščine za ladijske strojnike. Kot temeljno vodilo za določanje kolokacij se avtorici opirata na pogostost sopojavljanja, saj v korpusu ta kaže splošno sprejetost določene besedne zveze v strokovni skupnosti (Schmitt in Carter, 2004). Kljub temu pa je pomembno upoštevati specifične potrebe posamezne skupine učencev, kar ostaja v domeni vsakega učitelja.

Avtorici sta raziskavo, ki je privedla do praktičnih primerov jezikovnih opravil za izboljšanje poznavanja in tvorbe rabe angleških kolokacij v pisni komunikaciji pri pouku angleškega jezika med študenti ladijskega strojništva, izvedli v več fazah. Najprej sta v desetih učbenikih pomorske angleščine za ladijske strojnike (od tega je en učbenik slovenskega avtorja) ugotavljali, v kolikšni meri so kolokacije vključene v učna gradiva. V skladu s pričakovanji sta ugotovili, da kolokacije v učbenikih pomorske angleščine za ladijske strojnike niso pogosto zastopane. Analiza kaže tudi, da se jezikovna opravila za učenje kolokacij pogosteje pojavljajo v novejših učbenikih in da prevladujejo naloge povezovalnega tipa, ki pa ne omogočajo tvorbe rabe kolokacij.

V drugi fazi sta avtorici izvedli analizo manjšega korpusa (95,893 pojavnic) elektronskih sporočil upraviteljev stroja v angleškem jeziku in se pri tem osredotočili na kolokacije tipa glagol + samostalnik in pridevnik + samostalnik. Na temelju ugotovljenih najpogostejših kolokacij v zaključnem delu predstavljata vrsto različnih jezikovnih opravil za sprejemniško in tvorbo rabe kolokacij (prepoznavanje kolokacij v besedilu, popravljanje napak, iskanje vsiljivca, povezovanje, prevajanje, izpolnjevanje vrzeli v besedilu, vprašanja izbirnega tipa

in pisanje) in poudarjata pomembnost uporabe avtentičnih besedil, s katerimi lahko učitelj izboljša proces poučevanja in dopolni učbeniška gradiva tako, da se čim bolj približa učnim potrebam svojih študentov.

Ključne besede: kolokacije, kolokacijska zmožnost, pomorska angleščina za ladijske strojnike, korpusna raziskava.